

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 14C/73/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213215747
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2015:4213215747.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, v konaní zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcom: 1/ A. Q., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom T. X/X, V., v konaní zastúpenému opatrovníčkou R.. Y. V., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové Zámky, 2/ T. L., nar. X.XX.XXXX, bytom F. W.. č. X, V., o zaplatenie 2.850,75 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcom v rade 1/ a 2/ sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 22.7.2013 navrhovateľ súdu doručil návrh, ktorým sa domáhal, aby súd zaviazal odporcov v rade 1/ a 2/ zaplatiť mu sumu 2.850,75 € spolu s príslušenstvom a náhradu trov konania na tom skutkovom základe, že odporcovia v rade 1/ a 2/ s jeho právnym predchodcom (spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzatvorili dňa 25.10.2006 zmluvu č. 212311580, na základe ktorej im boli poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa zaviazali riadne splatiť. Celková dlžná suma ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 3.771,10 € (z toho dlžná istina 3.147,85 €, riadny úrok vo výške 358,85 €, úrok z omeškania vo výške 225,53 € a ostatné príslušenstvo vo výške 38,87 €). Podaným návrhom na začatie konania si uplatnil na zaplatenie dlžné splátky splatné v období od 10.8.2010 do 10.10.2016 v počte 75 a celkovej výške 2.850,75 €. Zároveň si uplatnil na zaplatenie úrok z omeškania vyčíslený za obdobie od 11.8.2010 do 3.11.2012 vo výške 105,88 € a úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2.850,75 € od 4.11.2012 do zaplatenia. Titulom náhrady trov konania si uplatnil zaplatenie súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Súd vec v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v neprítomnosti opatrovníčky odporcu v rade 1/, ktorá sa na pojednávanie napriek riadnemu predvolaniu nedostavila a svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila. Vo veci vykonal dokazovanie prednesom právneho zástupcu navrhovateľa, výsluchom odporkyne v rade 1/, oboznámením obsahu zmluvy o splátkovom úvere, zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve, všeobecných obchodných podmienok, oznámenia o postúpení pohľadávky, podacieho hárku, oznámenia o postúpení pohľadávok, podacieho hárku, výzvy k úhrade, zmluvy o postúpení pohľadávok s prílohami, pokusu o zmier, uznesenia č.k. 14C/73/2014-103 zo dňa 9.3.2015, výplatných lístkov z prílohovej obálky a ostatných ku spisu pripojených listín, prečítaním, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE uzatvorenej medzi navrhovateľom a spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 27.9.2012, navrhovateľ nadobudol od svojho právneho

predchodcu pohľadávku voči odporcom titulom zmluvy o splátkovom úvere, pričom táto bola špecifikovaná v prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok. O postúpení pohľadávky boli odporcovia v rade 1/ a 2/ oboznámení právnym predchodcom navrhovateľa listom zo dňa 15.10.2012. Ako vyplynulo z prílohy zmluvy o postúpení pohľadávok, v čase postúpenia pohľadávky (t.j. k 27.9.2012) boli odporcovia v rade 1/ a 2/ v omeškaní s úhradou dlžnej sumy 1 235 dní, keď poslednú úhradu titulom úveru realizovali dňa 9.10.2009.

Odporcovia v rade 1/ a 2/ s právnym predchodcom navrhovateľa uzatvorili dňa 25.10.2006 zmluvu o splátkovom úvere č. 0212311580. Na základe tejto zmluvy bol odporcom poskytnutý úver vo výške 2.622,32 € (79.000,- Sk), ktorý sa zaviazali vrátiť veriteľovi v mesačných splátkach po 38,01 € (1.145,- Sk) v období od 10.11.2006 do 10.10.2016. Úroková sadzba bola ustálená vo výške 10,80 % ročne. Ako vyplynulo z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok odporcovia titulom poskytnutého úveru ku dňu postúpenia pohľadávky dlhovali sumu 3.771,10 €, ktorá pozostávala z nesplatennej istiny vo výške 3.147,85 €, úroku vo výške 258,85 €, úroku z omeškania vo výške 225,53 € a ostatného príslušenstva vo výške 38,87 €. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil na zaplatenie splátky úveru splatné od 10.8.2010 do 10.10.2016 v počte 75 a celkovej výške 2.850,75 €.

Navrhovateľ v priebehu konania zotrval na podanom návrhu na začatie konania.

Opatrovníčka odporcu v rade 1/ sa k podanému návrhu na začatie konania a jeho prílohám nevyjadrila, hoci jej tieto listiny boli spolu s výzvou na vyjadrenie sa doručené dňa 8.6.2015.

Odporkyňa v rade 2/ v priebehu konania uviedla, že podľa jej vedomostí bol úver splácaný do momentu rozvodu s odporcom v rade 1/ v roku 2006. Až do októbra 2009 boli na účet, ktorý sa týka konania poukazované prídavky na jej deti, z ktorej sumy právny predchodca navrhovateľa uspokojoval svoju pohľadávku. V roku 2009 došlo k zmene účtu, na ktorý boli poukazované prídavky na deti. Ona úver odvtedy nesplácala. O tom, či ho splácal odporca v rade 1/ sa vyjadriť nevedela. Doplnila, že odporca v rade 1/ sa pracovne zdržiava v zahranií na jej neznámej adrese. Odporca v rade 1/ ako otec jej dvoch detí prispieva na ich výživu sumou 70,- € mesačne. Ona je druhýkrát rozvedená, celkove má tri vyživovacie povinnosti. Žije v spoločnej domácnosti s deťmi a svojou matkou. Na chod domácnosti prispieva sumou cca. 90,- € mesačne. Je zamestnaná v spoločnosti Kompolster Komárno - Nová Stráž ako šička. Z jej príjmu sú vykonávané zrážky titulom exekúcie, pričom v čistom jej je vyplácaná suma cca. 350,- € mesačne. Otec jej najmladšieho dieťaťa bol zaviazaný prispievať na výživu dieťaťa sumou 35,- € mesačne. V súčasnej dobe sa však na Okresnom súde Komárno vedie konanie o zvýšenie výživného na toto dieťa. Konštatovala, že nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, osobné motorové vozidlo, prípadne inú hnutelnú vec väčšej hodnoty. Dlžnú sumu nemá z čoho uhradiť. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 879j Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 23a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje

pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliada len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 102/2014 Z.z., orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. V prejednávanej veci súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť. Súd mal za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa ako veriteľ a odporcovia v rade 1/ a 2/ ako dlžníci uzavreli dňa 25.10.2006 zmluvu o splátkovom úvere č. 0212311580. Na základe tejto zmluvy bol odporcom v rade 1/ a 2/ poskytnutý úver vo výške 79.000,- Sk (2.622,32 €), ktorý sa odporcovia zaviazali uhradiť právnomu predchodcovi navrhovateľa spolu s dohodnutým zmluvným úrokom vo výške 10,80 % ročne v pravidelných mesačných splátkach vo výške 38,01 € v období od 10.11.2006 do 10.10.2016 (v mesačných splátkach splatných vždy k 10. dňu v mesiaci). Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky. Odporcovia čerpali úver v sume 2.622,32 € dňa 25.10.2006. Tento riadne a včas nesplácali, keď od 10.10.2009 už nebola uhradená žiadna splátka úveru. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná ku dňu 10.10.2016. Ku dňu postúpenia pohľadávky, t.j. k 27.9.2012 evidoval právny predchodca navrhovateľa v bankovom informačnom systéme pohľadávku zo zmluvy o splátkovom úvere v sume 3.771,10 €, keď navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenie splátok splatných v období od 10.8.2010 do 10.10.2016. Predmetom konania v tejto veci bol záväzok odporcov, ktorý vznikol zo zmluvy o splátkovom úvere. I keď sporná zmluva predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na odporcov v rade 1/ a 2/ je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľov, pretože pri jej uzavieraní nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností) ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv). S ohľadom na tento záver súdu bolo v konaní potrebné zaoberať sa i skutočnosťou, či navrhovateľ neuplatňuje premlčaný nárok, zistenie ktorej skutočnosti potom bráni súdu priznať mu plnenie voči odporcom ako spotrebiteľom, keď počnúc účinnosťou novely zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. je súd od 13.6.2014 povinný na premlčanie uplatneného nároku prihliadať z úradnej povinnosti. Zároveň bolo potrebné vysporiadať sa s otázkou, či na premlčanie (konkrétne premlčaciu dobu) uplatneného nároku je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka. Pokiaľ ide aplikáciu novely zákona č. 250/2007 Z. z. na posudzovaný právny vzťah súd je toho názoru, že prijatá novela nevykazuje znaky pravej retroaktivity, ktorá je v našom právnom poriadku neprípustná, ale ide o retroaktivitu nepravú, ktorá prípustná je (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 16/09 zo dňa 27.10.2010). Predmetnou novelou neboli dotknuté právne skutočnosti, ktoré vznikli počas platnosti a účinnosti skorších právnych noriem, nebolo odňaté právo navrhovateľa vzniknuté v minulosti podľa staršieho zákona (v prejednávanej veci právo na vrátenie poskytnutého úveru s príslušenstvom), boli len zmenené isté práva do budúcnosti, konkrétne právo s úspechom sa domáhať priznania tohto nároku v prípade, že tento je premlčaný. V danej veci, nakoľko predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, na tento právny vzťah je potrebné

aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa priaznivejšie. Z hľadiska posudzovanej otázky je pre odporcov v rade 1/ a 2/ ako spotrebiteľov nepochybne výhodnejšia právna úprava premlčania podľa Občianskeho zákonníka, pretože zakotvuje kratšiu (trojročnú) premlčaciu dobu oproti úprave premlčania v Obchodnom zákonníku. Záver o aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní na prejednávajúcu vec plynie podľa názoru súdu z ustanovenia § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka ako aj z ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ukladá na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, aplikovať tie ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú pre spotrebiteľa priaznivejšie. V zmysle § 54 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka si odporcovia v rade 1/ a 2/ ako spotrebiteľia nemôžu zhoršiť svoje zmluvné postavenie len z dôvodu, že uzavreli zmluvu podľa Obchodného zákonníka. Z uvedeného právneho názoru súd v prejednávanej veci pri rozhodovaní vychádzal. Premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonania práva po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže oprávnenne domáhať na súde splnenia záväzku. Inými slovami, je to okamih, kedy oprávnený môže po prvýkrát s úspechom podať žalobu na plnenie záväzku. Občiansky zákonník objektívne vymedzuje začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda od toho, či oprávnený subjekt vie alebo nevie o svojom práve. Všeobecná trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve. Právo mohlo byť prvýkrát vykonané vtedy, ak je spôsobilé byť uplatnené v konaní pred súdom prostredníctvom návrhu na začatie konania.

V prejednávanej veci z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok mal súd preukázané, že posledná splátka úveru bola uhradená dňa 9.10.2009 vo výške 40,13 €, ktorú skutočnosť odporkyňa v rade 2/ potvrdila. Potom deň, kedy bol navrhovateľ oprávnený zosplatiť celý dlh, možno v zmysle citovaného ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka považovať za deň, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a teda za deň začatia plynutia premlčacej doby. Sám navrhovateľ uviedol, že naposledy bola zo strany odporcov v rade 1/ a 2/ uhradená splátka úveru dňa 9.10.2009. Najneskôr od 11.2.2010 (teda uplynutím troch mesiacov od splatnosti splátky splatnej dňa 10.11.2009) začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie dlžnej sumy zo zmluvy o úvere na súde (§ 392 ods. 2 Obchodného zákonníka) v trvaní troch rokov (§ 101 Občianskeho zákonníka), ktorá márne uplynula dňa 10.2.2013. Preto keď konanie v prejednávanej veci začalo dňa 22.7.2013 dorúčením návrhu na súd (§ 82 ods. 1 O.s.p.), bolo to až po uplynutí premlčacej doby na uplatnenie tohto nároku. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje právo navrhovateľa na uplatnenie jeho (aj keď premlčaného) nároku návrhom na súde. Avšak poznamenáva, že navrhovateľ nárok na vrátenie dlžnej sumy úveru uplatnil po viac ako troch rokoch odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Na uplatnenie takéhoto nároku zo spotrebiteľskej zmluvy musel súd bezpochyby prihliadnúť aj bez návrhu, konkrétne na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania ako zákonnej prekážky, ktorá s poukazom na 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa bráni priznať plnenie voči spotrebiteľovi, bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. S ohľadom na uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Hoci odporcovia v rade 1/ a 2/ boli podľa výsledku konania plne úspešnými účastníkmi konania, súd im náhradu trov konania nepriznal, keďže si túto neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.